

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. vasario 11 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas) ir Dalios Vasarienės, susipažinusi su 2022 m. vasario 3 d. paduotu **sinteresuoto asmens E. Ž.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkričio 17 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Kasaciniu skundu suinteresuotas asmuo E. Ž. prašo panaikinti Kauno apygardos teismo 2021 m. lapkričio 17 d. ir Kauno apylinkės teismo 2021 m. rugsėjo 14 d. nutartis civilinėje byloje dėl baudos skyrimo už privalomojo nurodymo neįvykdymą. Skundžiama Kauno apygardos teismo 2021 m. lapkričio 17 d. nutartimi iš esmės palikta nepakeista Kauno apylinkės teismo 2021 m. rugsėjo 14 d. nutartis dėl 600 Eur baudos, taip pat 5 Eur baudos už kiekvieną uždelstą įvykdyti privalomąjį nurodymą dieną, skaičiuojant nuo nutarties įsiteisėjimo dienos, už Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomojo nurodymo Nr. PNSSP-20-170727-00082 dėl įpareigojimo pašalinti savavališkos statybos padarinius neįvykdymą suinteresuotam asmeniui E. Ž. skyrimo, patikslinant nutarties rezoliucinę dalį, kad bauda skiriama Lietuvos Respublikos (valstybės) naudai.

Kasacinis skundas paduodamas **CPK 346** straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punkte įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK 346** straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK 346** straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK 347** straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK 346** straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas **CPK 346** straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (**CPK 347** straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346** straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346** straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Sioje byloje paduotus ankstesnius suinteresuoto asmens kasacinius skundus atsisakyta priimti atrankos kolegijos 2022 m. sausio 5 d. nutartimi DOK-6576 ir 2022 m. sausio 27 d. nutartimi DOK-376 dėl to, kad kasaciniuose skunduose nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų **CPK 346** straipsnio 2 dalyje nustatytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus.

Suinteresuotas asmuo paduotame naujame kasaciniame skunde nurodė tokius esminius argumentus:

- Teismai neįvertino, jog savavališkos statybos padariniams šalinti statybos leidimą institucijos jam atsisako išduoti ne dėl jo kaltės.* Dėl pripažintos savavališka statyba atraminės sienutės architektas atsisako rengti rekonstrukcijos projektą, o parengė kapitalinio remonto projektą; pritarti parengtam kapitalinio remonto projektui ir išduoti statybai leidimą atsisako Kauno miesto savivaldybės administracijos miesto planavimo ir architektūros skyrius, rekomenduodamas kreiptis į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją su prašymu pakartotinai įvertinti savavališkai atliktų statybos darbų rūšį ir nustatius neatitikimą pataisyti savavališkos statybos akte nurodytą statybos rūšį iš rekonstravimo į kapitalinį remontą; Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija nenagrinėja suinteresuoto asmens prašymų ištaisyti galimą klaidą neteisėtai nurodant statybos rūšį, nurodo, kad dėl statybos rūšies spres, kai bus pateiktas leidimas statybai; leidimo statybai suinteresuotas asmuo negali gauti, nes architektas gali parengti tik kapitalinio remonto, bet ne rekonstrukcijos, kuri nebuvo atlikta, projektą. Byloje teismai skyrė baudą suinteresuotam asmeniui dėl atraminės sienutės nenugriovimo, tačiau teismai turėjo pripažinti ir vertinti jo galimybes įteisinti atraminę sienutę Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos priežiūros įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nustatytu būdu.
- Teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, nagrinėjant bylas, susijusias su savavališkos statybos padarinių šalinimu, ir įrodinėjimo civilinėse bylose klausimais suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos.* Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad **CPK 771** straipsnio nustatyta tvarka bauda skolininkui už sprendimų, įpareigojančių atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, ir privalomųjų nurodymų neįvykdymą teismo skiriama kaltės pagrindu. Tenkinti antstolio pareiškimą dėl baudos skyrimo skolininkui tokiu atveju teismas turėtų tik nustatęs, kad sprendimas, įpareigojantis skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, ar privalomasis nurodymas neįvykdytas dėl skolininko kaltės, t. y. nėra objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo skolininko, lemiančių tokių neįvykdymą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. sausio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-168-695/2021, 25 punktas). Taip pat kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad kai yra sprendžiamas klausimas dėl **CPK 771** straipsnyje nustatytų privalomojo nurodymo neįvykdymo padarinių taikymo, visų pirma turi būti nustatytas tokio nurodymo neįvykdymo faktas bei neįvykdymo priežastys, o pagrindą skirti baudą už privalomojo nurodymo dėl savavališkos statybos padarinių pašalinimo neįvykdymą galima konstatuoti tik tuo atveju, jeigu asmuo sąmoningai nevykdo privalomojo nurodymo – nepašalina savavališkos statybos padarinių privalomajame nurodyme nurodytu būdu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. birželio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-204-378/2021). Suinteresuotas asmuo E. Ž., nagrinėjant bylą pateikė pakankamai daug įrodymų, kurie patvirtina, kad jis aktyviai ir tikslingai siekė pašalinti savavališkos statybos padarinius, tačiau to nesugebėjo padaryti negaudamas leidimo statybai dėl netiksliai savavališkos statybos akte nurodytos statybos rūšies. Suinteresuotas asmuo ėmėsi priemonių savavališkos statybos padariniams pašalinti, tačiau ne dėl nuo jo priklausančių aplinkybių buvo atsisakoma išduoti leidimą statybai.
- Teismai, patenkinę antstolio pareiškimą dėl baudos skyrimo, neužtikrino Civilinio kodekso 5 straipsnyje įtvirtinto teisingumo principo laikymosi.* Teismo taikoma bauda, kaip procesinė priemonė, yra skirta paskatinti skolininką kuo skubiau įvykdyti privalomąjį

nurodymą, o ne jį nubausti. Suinteresuotas asmuo nurodė teismams priežastis, dėl kurių jis neturi galimybės pašalinti savavališkos statybos padarinius gaudamas leidimą statybai įteisinti, o teismai neįvertino jo nurodytų argumentų pagrįstumo, kitaip tariant, nenurodė, ką gi dar galėtų ir turėtų jis padaryti be to, ką padarė, kad būtų išduotas leidimas statybai, negalima pripažinti, kad skirta bauda skatino įvykdyti privalomąjį nurodymą, o teismai tinkamai vykdė teisingumą.

Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Paduotas naujas kasacinis skundas grindžiamas iš esmės tais pačiais argumentais, kaip ir ankstesnius kartus pateikti skundai, dėl kurių jau pateikė vertinimą atrankos kolegija, atsisakydama priimti. Visų skundų skiriasi argumentų dėstymo struktūra, jų pateikimo tvarka, naujame paduotame skunde išdėstyti papildomi paaiškinimai, bet argumentų esmė ta pati. Kadangi tiek pirmame ir antrame kasaciniuose skunduose, tiek ir pakartotinai paduotame trečiame kasaciniame skunde byloje nenustatyta kasacijos pagrindų pagal [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus kriterijus bylai peržiūrėti kasacine tvarka, naujai paduotą skundą atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas

Antanas Simniškis

Dalia Vasarienė